

LIBRIS

We know
books

Radu Călin Cristea

ÎMPĂRATUL CU ȘAPCĂ

Regimul Traian Băsescu și elitele sale

Prefață de Al. Cistelean

Introducere de Paul Cernat

Postfață de Dorin Tudoran

RAO CLASS

CUPRINS

Prefață	31
Introducere	40
I. <i>Selfie</i> cu Băsescu	47
2004	
Povestea lui Băsescu	48
2005	
Coverta	48
Un proiect sterp	51
Traian Băsescu și logica riscului	52
Cum nechează un cal troian?	53
Ceva ce nu miroase a bine	55
Să ne trăiești, nene Iancule!	56
Omul care aduce dinamita	58
Satirul lui Damocles	59
2006	
Președintele etilic	60
Sunteți Securitatea? Ghici!	61
Apostolii lui Băsescu	62
Băsescu și mănăstirile Secu	63
România vinului prost	65
2007	
Luntrea lui Băsescu și puntea BOR	66

Băsescu după Băsescu	68
Băsescu la baia populară.....	70
Un <i>cowboy</i> călare în biserică	72
2008	
Băsescu și priveghetorii <i>Constituției</i>	74
2009	
Cine este Președintele României?	76
Adevărul despre Traian Băsescu	77
Moartea lui Pășărilă.....	78
România ciuruită a Președintelui Băsescu	80
2010	
Vă place Băsescu?	81
Asul din mîneca Președintelui: Igaș.....	82
T. Băsescu, Charles de Gaulle și Noe.....	84
2011	
Autocrație, numele tău e Băsescu!	85
Dezlegare la cîini.....	86
Parola Justiției: <i>click</i> pe „Băsescu“	87
România după al treilea război mondial	89
Bastonul de caporal din ranița mareșalului	90
Korsakov. Rimski-Korsakov?	92
Gorilele democrației.....	93
<i>Rictus Erectus</i>	94
2012	
Rimele lui Nero.....	95
Nici revoluțiile nu ne ies ca lumea	96
Băsescu, colaborator al Securității.....	98
Pixul lui Zegrean.....	99
Guelfi, ghibelini și Gollum.....	101
Fundașii căpitanului Băsescu	104

Jocul cu cărți măsluite.....	107
Estetica minciunii la Bruxelles.....	108
Noua propagandă	110
Cu ochii țintă.....	112
Copii de suflet și spahii.....	114
Grămezi deschise	115
Calul Traian	116
România licantronică	118
2013	
România generalilor.....	119
Amiral de apă, aer și pământ.....	121
Soarele lui Bănescu răsare la fix	122
România get-beget.....	124
Oportunismul politic din calea-afară	125
Minciuna. În inima mitului fondator	127
<i>Prea lesnicioasa derivă autoritară</i>	128
2014	
Visul american, cu escală la Cotroceni	130
A treia față a monedei.....	132
<i>Quod licet Iovi, non licet bovi?</i>	134
România după Bănescu: epoca postbelică.....	136
II. <i>Basileus inter pares</i>	139
Freud: ultimul coșmar.....	140
Fir roșu cu Dumnezeu	142
Cînd tace cucu-n Bucovina.....	145
<i>Tertium non datur</i> , că vă mănînc pe toți!	147
Coldea cap-de-mort	150
„Eu, Președintele țării în care ești!“	153
Dezlegare la Procurori	156
„Sinteza subconștientului colectiv“: Bănescu.....	159

<i>Un sultan dintre aceia</i>	162
Țăta de pe strada Tufelor	164
III. Moneda cu o singură față	167
Elitele loiale lui Bănescu (1)	168
Starea vremii pe câmpiile <i>Harmagheddon</i> -ului.....	168
Evangelhia după Benda.....	172
Pe mine mă cam ia cu rîs.....	175
Legea lui Mani.....	179
<i>En garde!</i>	181
Lunatici, smiorcăiți, pupăcioși.....	183
Bănescu sărută pămîntul la fel ca Ion.....	186
Elitele loiale lui Bănescu (2)	191
Bănescu și intelectualul de uscat	191
Un sicofant: „Noi nu suntem sicofanții nimănu!”	193
„Și pentru asta vă mulțumim.“ Cu plăcere!	196
Iliescu cel rău, dar bun.....	198
Mai rece decît marmura lui Videanu.....	202
Spiritele de corp	204
<i>Terorismul intelectual în regimul Bănescu</i>	208
După <i>Trocadero</i> , prima la dreapta.....	208
Dragonul care se visează Sf. Gheorghe.....	211
Noua democrație. Sărutul lui Iuda	213
Chibițul universal	216
Minciuna cu suliman	219
Un afurisit face verificări la sînge.....	223
Păunescu și Mihăieș: Tovarășul și Lustragiul.....	225
Masca lui Dulea	230
Odicolonul tovarăsei Ana.....	230
Dictatura cu dinții sparți	233

<i>Artileria tunarilor orbi</i>	236
Urechea și timpanul lui Liiceanu.....	239
O armă de sinucidere în grup: apodictia.....	242
Doi negri măricei: Beligan și Ilfoveanu	244
Aici sunt lei și hienele	247
Dans din buricul pământului	247
Avem și noi coloșii noștri.....	249
Cînd mi-au sărit primele plombe.....	251
'Neața, Kierkegaard!	254
Ce grebla lui Dumnezeu!.....	258
IV. Băsismul. Fenomenologia spiritului	263
Nașterea conceptului. Primii mamosi	264
Crestomații virale. Gîndirea nulă.....	265
Coborîrea din transcendent. Curentul <i>glossy</i>	267
O paradigmă a empiricului. Răsturnica din Pleșcoi.....	269
V. Mica incartadă (2007)	273
Săritura peste cal	274
Ascultă comanda la mine: <i>Merde!</i>	274
<i>Ты глуп? До свидания!</i>	277
Bănescu se leapădă parțial de Satana.....	278
Floare la ureche.....	280
Vicii neconstituționale	282
Acolo unde te mănîncă lupii	285
Un <i>Chanel</i> navigabil	285
Doi cetățeni: Fripturică-Foamete și Liiceanu	288
Ana nu mai are mere.....	292
<i>Ura! Vivat Republica!</i>	295
Prima cruciadă a sicofanților	298
Oastea Domnului (Bănescu).....	298

Intellectualii: cind sub vremuri, cînd deasupra	299
Platon și amicii adevărului	302
Invația de lingăriciuni.....	305
Sarabanda bigoților.....	307
I-ar cam da democrației papucii	309
VI. Ursul bipolar (2009).....	313
Un popor trezit din somn	314
FMI: trădare cu majuscule!	314
Trăiască FMI!	316
Noul sport național: fotbalul în pantă	320
30 de kilometri în lungime de 300 de metri	323
<i>Poate să se dea DNA-ul cu curu' de pămînt...</i>	327
Porcii arhitectului	330
Eba și moartea măgarului din Belciug	333
Cei trei moguli sunt doi: Voiculescu.....	333
Să îmi fie rușine, Dinu Patriciu!	336
Frați români, nu mai treceți Prutul!.....	338
Eba ia lumină de la Pepenică	341
Visul unui domn în vîrstă: un scaun electric.....	344
Un furt cu dedicație pentru Codruța.....	346
Un măgar nu moare niciodată singur.....	349
Cum să-ți furi căciula fără să-ți dai seama	352
Geoană – un pionier al criogeniei.....	352
Capete SECI.....	354
Unde nu pătrunde nici tămîia	358
Vremea rinocerilor negri	362
A fost ultima punte.....	362
Hingherii lui Băsescu vinează „crinolatri“	364
Anul cîinelui turbat	366

O pușlama proletcultă.....	369
TRU sau despre băsismul cu chitanțier.....	372
Tismăneanu se întoarce. <i>Apocalyptica</i>	374
Un intelectual între două acronime: I.N.R.I. și M.I.L.F.....	377
Președintele și molohii urii.....	377
O întrebare de bun simț: „Este Băsescu un scelerat?“.....	379
România fără Băsescu: viața ca un necrolog.....	382
Trăgînd la jugul lingușelii.....	385
Un sexpert în pornografie politică.....	387
Patapievici și seducția babardelii.....	390
Orbul care n-a nimerit Brăila.....	395
Cînd Cărtărescu murea de dragul lui Iliescu.....	395
Răul cel mai mic făcea baie într-un ibric.....	397
Băsescu nu e Mamon.....	399
Mihăieș s-ar cam simți împușcabil.....	401
Bulane kaghebiste și mîncare la gamelă.....	404
ELB și dependența de Murti-Bing.....	406
Patapievici: un catihis intenabil.....	409
Cine n-a trecut Pirineii are întotdeauna dreptate.....	411
VII. Loviturica de stat (2012).....	415
Și vara îngheață apele, nu-i așa?.....	416
Pe urmele puciștilor desculți.....	416
Chestii, trestii, socoteli.....	420
Îngerii iadului.....	424
În țara orbeților se face ziuă.....	426
Viața ca o erată.....	429
Stan, Bran și Aspazia.....	429
Democrația Voodoo.....	432
Zei nasoli ai Occidentului.....	433

Un țucălar maoist: Durăo.....	435
Băsescu pupă poala popii.....	438
De-un leu bomboane și de restul mentosane.....	440
Neacșu din București îi pîrăște pe turcii din CCR.....	443
Heringul roșu.....	447
Groapa cu conștiințe.....	447
Reding și gîndacii de bucătărie.....	449
Generalii lui Hitler mor de invidie.....	451
Șarpele călcat pe coadă.....	453
Măcar Băsescu avea.....	456
Miere de viespi.....	458
Putina de minciuni.....	460
Rețeaua occidentală a falsului (vezi aici).....	462
Cabala masonului putinist.....	465
Spre Moscova, pe două cărări.....	467
Boii de la bicicletă.....	469
Fantome fugărite cu bulanul.....	469
Băsescu se ia la trîntă cu imperiul rus.....	470
Scrînteli cu doxă.....	473
Clarvăzătorului i se arată Adolf și Benito.....	475
Cine naiba i-a îmbolnăvit pe rinoceri?.....	477
Întristarea. A sosit ceasul ei.....	480
VIII. <i>Hasta luego, compañeros! Viva la Revolución!</i>.....	483
De ce tremură nădragii, Mitică?.....	484
Invazia urangutanilor.....	484
Liiceanu: „scoate-l“, „bagă-l“.....	487
Cînd îți vine să-l strigi pe Bebe.....	490
Triada Dragonilor Roșii.....	493
<i>À quoi bon avoir quitté Coasta Boacii?</i>	496
Se dă cu căciula după cîini.....	499

Un post vacant: <i>gropar al culturii române</i>	502
Cazul Mihăieș: victima cu ștreangul la gât	505
El ne mai lipsea: limbricul	508
Un oaspete nepoftit: măcelarul de la țară	508
Portretul intelectualului cu ciomag	512
Tricolorul bicolor: alb și negru	516
Cînd și clopotele bat în dungă	519
Șobolani, ploșnițe și cîțiva viermi	522
Mai rău nu poate fi: printre comuniști și fasciști	524
Omagiu Conducătorului iubit	529
Se ia lumină de la Băsescu	529
Elitele își pupă pe suflet Președintele	531
Omletă din ouă dogmatice	534
Primul, Singurul, <i>Unicum</i>	536
Pleșu, Băsescu și firul de iarbă	539
Trăiască Băsescu, intelectualii te salută!	540
<i>La apa Vavilonului unde am plîns de m-am rupt</i>	545
Șuturi în fund poporului român (I)	545
Șuturi în fund poporului român (II)	547
Șuturi în fund poporului român (III)	550
Șuturi în fund poporului român (IV)	553
Șuturi în fund poporului român (V)	557
Șuturi în fund poporului român (VI)	560
Șuturi în fund poporului român (VII)	562
IX. Califatul statului de drept	567
Justiția boccie	568
Președintele Justiției	568
<i>Cu Nașu'n suflet</i>	570
Ipingescu de la Calea ferată	572
Ca piticul în baltă	574
O mireasmă cu cinci miresme	577

Cine scufundaseu Flota?	580
Jurăminte către răzeșii din Vaslui.....	580
<i>Eu sunt Jupînul și lumea moare</i>	582
<i>I se va spune simplu: Bermude</i>	584
Morar – îngerul căzut de la Cluj	587
Numărînd boii Președintelui.....	589
Parva Charta a justiției băsiste	592
Ayatollahul.....	592
Iar îl vrem pe Cuza Domn!	593
Grijania ei de justiție!.....	596
Poveste cu gust de crăpelniță	598
Nu-mi cred ochilor.....	600
Crescut la sîn de Băsescu, dar alăptat de Macovei.....	602
Un personaj orwellian: Procurorul	606
Scrisoare deschisă către Ambasadele de la București ale statelor membre ale NATO și ale UE.....	606
Țapii roșii	611
Băsescu îl visează pe Mebahel (MeBeHe)	611
Țăranul flaușat din eul prezidențial	613
H. Klemm îi face umbră Codruței degeaba.....	617
<i>Mani Pulite</i> începe la Washington.....	620
Di Pietro, Kövesi și dispariția apei minerale.....	624
Broasca italiană și zimbrul românesc	628
Justiția lui Băsescu: sufletul lui Avram Iancu	630
Codruța stă „cu curu” pe dosare“. Motivație.....	632
Bătrînul de la București și marea	637
Trecerea Rubiconului din toate direcțiile	637
Începe meciul: Codruța mută cu nebunii	640
Homer se strică la burtă de ris.....	644
Singele apă nu se face: Băsescu și Securitatea.....	647
<i>Még mindig nem érted, igaz?</i>	651

„Cheamă-l, băăăă, pe Cristi! Cristi!! Cristi!!!“	654
Caltaboșul abstract	657
L-a plagiat Coșbuc pe Eminescu? Depinde.	661
Din noua istorie despre David și Goliat lipsește David	663
Porcul pe care nu-l taie nimeni	667
X. Condamnarea la moarte (cu suspendare) a comunismului	671
Comunismul cu zgîrciuri.....	672
În Mercedes sub nasul tovarășei Elena	672
A dat foc Senei	674
<i>Acesta-i Ceaușescu, Erou în vremea sa</i>	676
Frații Băsescu și vardiștii Securității	679
De la zgîrci la mușama.....	682
<i>Haute Coutume: Băsescu face pe prostul.....</i>	684
Între seceră și ciocan	687
Dracul cu scufiță roșie	687
Lui Băsescu i se rupe în paișpe de comunism	690
Președintele Ismail.....	692
Cotoi se ține de coada lui Băsescu	694
Prospero și calibanii din GDS	697
Zbigniew Brzezinski? Nu. Tismăneanu	699
Vrei, nu vrei, bea Grigore aghiasmă	702
Neo-anticomunismul. Tăierea moțului	704
Prima lecție a Profesorului Giruetă	704
Piesă scurtă cu intelectuali și gorile	707
Escatologia scatologiei	709
Intrarea lui Băsescu în istoria universală	713
Securitatea văzută prin gaura din tricolor	716
Un Patrocle al anticomunismului	719
Băsescu se împacă, pe fond, cu Dumnezeu	719

Încăierarea dintre talibani și calibani.....	721
Ceaușescu cel Mare. <i>Fucking funny!</i>	724
La spate păpușă, la față mătușă	727
Un repetent printre savanți	729
XI. Axa Deveselu-Dubăsari-Gura Portiței	733
Ochi în ochi cu licuricii	734
Cum se face praf o zestre.....	734
<i>Espèce de cochon!</i>	737
O pălmuță la <i>popotin</i> -ul Franței	739
Cînd răsare pînă și curcubeul	741
USA, că mă sufoc!	743
Durda românească nu se dezmente.....	746
Testul elanului.....	749
Băsescu plimbă ursul.....	749
<i>Back in the U.S.S.R.!</i>	752
Poduri de flori din plastic.....	755
Lăutarul.....	760
La sud-est de Eden	762
<i>A pus cătușe florilor</i>	765
Tiranozaurul Rex.....	768
<i>It ürür, kervan yürür.</i>	768
<i>Nabucco</i> de T. Băsescu	771
Apa simbetei.....	774
Paranoia, haine grele	776
Scafandri, bolșevici, horticultori	779
Conștiința de două-trei lulele	781
Chibiții	784
Gînditorul și Bestia	788
Cît de prieten poți fi și cu Platon?.....	788

El încins, glonțul rece.....	790
Peripatetism în pas alergător.....	793
Despre prostie și valorile ei.....	796
Băsismul. Dileme vechi și noi.....	798
Din cale-afară de viril.....	800
Semnificația tăcerii la intelectualul român.....	803
XII. Mădularele.....	809
Mimosa Impudica: Elena Udrea.....	810
<i>La Rasputain.....</i>	810
În mica trecere: vămile cucului.....	813
Mafia udrează și <i>famiglia</i> celor trei cocoși.....	815
O voce din lupanar: Berlusconi.....	817
<i>Sinii tăi par struguri atârnați în vie.....</i>	819
România erotică.....	823
Messalina din Pleșcoi.....	828
Sindromul „Bonnie“.....	828
Presa de speluncă.....	830
„Ce-i cu articolul ăsta?“ Cici: „Niște imbecili!“.....	832
Tribul postacilor oranj.....	835
Ei erau atomicii lui Udrea.....	837
Luluța și mușcătura de căpușă.....	839
Regina <i>troll</i> -ilor.....	842
România fru-fru.....	845
Lepădarea de Udrea: <i>Nevermore!</i>	845
O problemă orizontală: Udrea.....	847
Servicii la pat.....	850
Cu toate pînzele sus.....	852
Războiul Elenei: victime celebre (pe surse).....	856
Moarte și sictir.....	858

Poștașul care nu sună niciodată	861
Liiceanu scrie basmul cult cu Avestița.....	861
Dilema Monicăi: de ce cade tencuiala?.....	863
Tinerețea unui gîde.....	865
Traian Bănescu: „Sunt Traian Bănescu“	867
<i>Ca să încaleci, tre' să fii deasupra</i>	871
Dracul refuză să crape	874
Oameni mai și mor uneori.....	874
Un cap în gură de la noua Procuratură	876
<i>Inquisitor Generalis dixit</i>	878
Părul măciucă.....	880
Mandela din Carpați	883
Pîrtia neagră	883
Troica: Regele Ubu, Pinnochio și Gargantua	887
Cine e Spînul? Dar Făt-Frumos?	889
Homo Sovieticus: Vladimir Tismăneanu	894
Un comunist anticomunist.....	894
<i>Monopol cu dulce</i>	894
În numele adevărului: Tismăneanu și Tutu	897
În căutarea comunismului pierdut	900
Homo Brucanus	903
Dezertarea din carcasă.....	907
Un stalinist pentru eternitate	911
Nu plec în Siberia, mamă!.....	911
Tînărul Tismăneanu și pufoaica tovarășului Lenin	913
Un apostol debutant	917
Umanistul socialist, revoluționar.....	920
Spălarea pe mîini și pe creier	922
Nicușor: tăcerea mielului la proțap	924
Jos NATO! Sus NATO!	926
Pe drumul cooperativizării agriculturii.....	929

Cu Stalin la psihiatru	932
Marcuse sau Marx? Pajură!	932
Călătorind prin satele lui Potemkin	935
Un Dumnezeu ateu	938
Propagandistul cu părul vilvoi.....	941
Lumea secretă a marxiștilor de dreapta.....	944
Lista lui Tismăneanu	946
Între Dr. Jekyll și Rică Căcărău.....	950
Mușcatul din fereastră.....	952
XIII. Regele și nepoții lui Vișinski	955
Cine a turnat dulceață în șoșonii Regelui?	956
Oaia Dolly, regele Cioabă și prințul Paul	958
Cum se dau palme unei statui (cu exemple).....	961
Istoricul Uitucilă: Neagu Djuvara.....	964
Coțcării academice	966
Dregătorii de busuioc.....	970
Liiceanu și Regele: nici călare, nici pe jos	974
XIV. România pe avarie. Intervenția lui Dorel.....	979
Teoria triumphiului cu patru laturi.....	980
Avem lapte de bou	980
România – Nebraska Balcanilor de Sud-Est	982
Balaurul cu două cefe și șapte capete	985
Are balta broaște? <i>Yeah!</i>	989
Turbăria lui Mircea Mihaieș.....	992
Ultima înjurătură de mamă: „democratule!“	997
Șase! Vine Popper!.....	999
Colosul din Murfatlar	1002
Vaca Domnului Bănescu	1002
Pentru ce nu vreau să ating luna cu mâna.....	1004

Manolescu îl trage de perciuni pe Patapievici	1007
<i>Omul recent</i> crapă piatra în patru	1010
Fulgul ce cade numai în sus	1012
Pașoptiști în surghiun	1015
De ce se răstoarnă carele cu proști?	1017
Cum e crucea, și pistolul.....	1020
Sub ochii Vasiliscului	1025
Prin gaura cheii nu se văd decît unguroaice.....	1025
Între imperii. Bubuit de minți grele.....	1027
Spirite luminate care făceau România mucii	1030
În gura lupului	1033
Eliade crede într-un Ev Mediu renașcentist.....	1035
Pînă și Blaga a bătut din călcîie	1038
Intellectualul-periuță stă cu Regele la masă.....	1040
Elitele <i>lèche-cul</i> servesc patria.....	1043
Cînd vulturii prind muște.....	1046
Mîna de fier în mînușă de oțel.....	1046
Cai verzi la galop	1048
Scrisori deschise cu drujba.....	1051
Bumbac 100% în urechi.....	1054
Cineva ne-a șterpelit coloana vertebrală	1057
Palatinii și-au scăpat vălurile în coco	1059
Dorel. Acvila de pe steag	1061
XV. Coda	1065
POSTFAȚĂ	1072
Chipurile și chipiurile	1072
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ.....	1074

I. SELFIE CU BĂSESCU

Acest capitol întoarce către primele mele însemnări despre regimul Traian Bănescu. Sunt încă în viață și altele, mai vechi, de pildă comentariul „Contemporanul nostru: T. Bănescu“ (22, 23.06.1998): înșiram acolo o pleiadă de „standarde europene“, inexistente, citate greșit sau fără legătură cu România, invocate de Ministrul Transporturilor, Traian Bănescu, pentru a restricționa importurile de autoturisme ce n-ar fi respectat norme de poluare – altfel – admise în UE. Selecția acoperă o plajă de un deceniu. E un bun prilej pentru a le mulțumi tuturor celor care au avut bunăvoința de a-mi găzdui comentariile. Exceptînd primul text („Povestea lui Bănescu“) de unde am extras doar cîteva fraze cu hașuri de intuiții și presimțiri, am semnalat, în rest, pasajele la care am renunțat din varii motive: ajustări stilistice, repetitivități, fraze leșinate și neresuscitabile, diverse. N-au fost multe și m-am străduit să nu care cumva să disturbe sensul mesajului. Majoritatea articolelor au rămas așa cum au apărut dintîi. Cititorul mă va cunoaște astfel natur, în evoluția mea, în texte calde, între care și unele unde, cel puțin stilistic, mă regăsesc după o ușoară ezitare. Am optat pentru anatomia crudă a acestor explorări ale Regimului Bănescu și ale elitelor fidele acestuia pentru a lăsa neatinsă impulsurile și intuițiile ce mă animau atunci. În unele dintre articole mă recunosc ca prin ceață. Poate că îmi las prea despuiate idei al căror intimism și-ar fi pierdut prospețimea de odinioară. Asta mi-am și dorit: un joc cu toate cărțile la vedere. Un joc al frăgezimilor, mai stinse sau mai ațîțitoare, care să repună cititorul în starea de a asculta respirația fiecărui text, atunci cînd s-a întîmplat.

2004

Povestea lui Bănescu

Bănescu contează întotdeauna pe suspans. Iese din canoane, hainele îi stau strîmb, se hlizește tot timpul, mai spune și prostii, dar convinge pentru că e simplu, degajat și sincer. Nu pierde niciodată azimutul, știe ce vrea, își urmărește ținta și are iscusința loviturii fulgerătoare. Mă amuzam să citesc în presa internațională din ultimele zile cît de numeroase și nu neapărat anecdotice au fost asociațiile dintre noul Președinte și fostul comandant de vas. O fi ceva adevăr la mijloc, un om al apelor are instincte speciale și se comportă altfel decît pămîntenii cînd simte furtuna și iminența unui naufragiu.

(Ziua, 17.12.2004)

2005

Coverta

Dacă n-ar fi fost marinar, Traian Bănescu ar fi avut o predispoziție pentru poezie: ambele ocupații sunt servite de „genuri iritabile“. Lui Traian Bănescu i-a tot sărit țandăra din pricini diverse și n-a făcut niciun efort să-și reprime această stare de irascibilitate lesne activabilă. Un asemenea caracter politic l-a dus pînă acum la succes pentru că, într-o lume politică percepută ca leneșă și oportunistă, Bănescu a fost emblema militantismului debordant. A vorbit pe limba ceferiștilor și a șoferilor și a ținut în frîu un Minister al Transporturilor unde experiența sa navală l-a ajutat să scurteze drumul către consensuri. În plan politic, ori de cîte ori cineva trebuia să aprindă

fitilul dinamitei, Băsescu era alesul (vezi, între multe exemple, cazul Ciorbea). Structura sa de combatant a slujit destule cauze nobile, între care renunțarea la imunitatea parlamentară și tifla arătată justiției în tulburile dosar al Flotei. În suc propriu s-a simțit Băsescu și la primărie unde, iarăși, i-a priit rolul de gospodar dominant peste o lume specifică: a răcnit la chivuțele de la spații verzi, a înfruntat ostilitatea consilierilor PSD, s-a luat la trîntă cu Vanghelie și Piedone, a asfaltat și dezafaltat, a fost izolat într-o instituție asediată, dar nu s-a predat.

Un asemenea temperament politic a înfruntat dezinvolt toate molimile și cataclismele puse la cale de o putere autoritaristă care nu și-a dat seama că adversarul său acumulează o forță considerabilă pentru că metabolismul acestuia este favorizat de mediile ostile. În artele marțiale există o subtilă filosofie a captării forței unei lovituri a adversarului și a reconcentrării acesteia într-o replică devastatoare. Băsescu a fost mereu un David în căutare de Goliat. Un astfel de Goliat a fost Năstase pe care l-a răpus surprinzător de ușor dacă ne reamintim cîte pietre a aruncat în gol praștia lui Băsescu. Goliat a fost și PSD-ul înfrînt de Alianța PNL-PD tractată de o locomotivă al cărei mecanic a accelerat nebunește, lăsînd în urmă un nor de scînteii. Vividul Băsescu a ajuns la o nouă destinație: Cotroceniul. Mobilitatea care i-a adus pînă acum lui Băsescu numai triumfuri este confruntată, pentru prima oară în cariera sa, cu elemente statice. Traian Băsescu a făcut, astfel, saltul de la lumea agitată și gureșă a marinarilor, ceferiștilor și a truditorilor din primărie la cabinetul aseptice unde promulgă legi, primește vizite oficiale, toastează cu corpul diplomatic și stă ore în șir pe un scaun al cărui impact poate fi, în funcție de ocupant, de catifea sau de spini.

Mi se pare din ce în ce mai limpede că doar ideea de a conviețui cu sine însuși în liniștea și criza de interlocutori dintr-o cancelarie prezidențială a devenit o traumă pentru Traian Băsescu. Așa încît, ca orice comandant de navă ce n-are timp de dileme în fața iminenței unui naufragiu, fie el și personal, Băsescu a ales prima soluție la care l-a îndemnat instinctul: a evadat și a revenit la ale sale deși, acum, într-o nouă prezentare – aceea de șef al statului. Chiar dacă ar trebui să floteze deasupra partidelor, Băsescu tabără în mijlocul lor, dă indicații, trage sfori. Deși s-ar cuveni să fie primul garant al stabilității generale a societății românești, mesajele Cotroceniului sunt niște fulgere care prevestesc furtuni. Președintele aruncă în aer relativul calm politic rezultat după ultimul scrutin și plusează, într-o calitate incertă, pe cartea anticipării alegerilor. Într-o perioadă cînd mașinăria

gubernamentală ar trebui să îndrepte cât mai lin și convingător România spre UE, Băsescu intervine în forță, adoptă o retorică puternic vascularizată și vorbește cu acel subconștient de unde, cu luni în urmă, își luase zborul și porumbelul cu „tainul” încasat de francezi.

Om aspru de renume, Băsescu își reface musculatura în curs de destindere la Cotroceni printr-un „fitness” nu cu gantere sau helcometre, ci cu diverși indivizi care îi afectează câmpul vizual: pe șeful televiziunii publice îl introduce în formol și îi taie telefoanele; pe o fostă colegă de partid o trimite să practice prostituția; provoacă populația la ședințe de culturism în masă și descrie integrarea europeană ca pe un purgatoriu de unde doar norocoșii vor scăpa teferi; se răstește la o echipă de înalți oficiali europeni și le spune cum vor trebui să se comporte de aici încolo dacă vor dori să fie luați în seamă etc. Că Traian Băsescu înțelege viața ca pe o aventură perpetuă nu mai este doar problema sa, pentru că facem referire, totuși, la Președintele țării. Din păcate, deși condiționat de o foarte clară fișă a postului, Traian Băsescu e animat de același voluntarism rebel ce pare să fie singura limbă pe care știe să vorbească. Orizonturile sunt sumbre dacă acest personaj care, indiferent de context, nu poate să-și mai încapă în piele va persista în conformația sa actuală. Băsescu are în preajma sa câțiva consilieri de anvergură și cred că, mult mai devreme decât estimasem, a sosit vremea ca aceștia să-și facă simțită competența.

Temperamentul conflictual și cheful de hărăț ale lui Traian Băsescu pot fi trecute cu vederea dacă miza este, să spunem, Cozmin Gușă. Mizele Președintelui Băsescu sunt însă, evident, altele. Noua strategie de securitate națională prezentată luni în CSAT este un gest pe care, cu maximă îngăduință, l-aș numi hazardat. Mi-a venit inima la loc aflînd că Ministrul de Externe, Mihai Răzvan Ungureanu, a afirmat că în amintita ședință „s-a făcut doar un exercițiu intelectual pe această temă”, deși mă tem că accentele puse de Traian Băsescu sunt mult mai apăsate și angajante. O asemenea schimbare de strategie, pripită, fără o dezbatere publică și în absența unei expertize echilibrate a consecințelor n-ar fi trebuit să fie, după opinia mea, decât cel mult o ipoteză de lucru. Învîngîndu-și plictisul provocat de o demnitate care îl sîcîie, necenzurat de apropiații săi, Traian Băsescu ar putea fi îndemnat să nu-și poată reprima diverse frustrări între care, de pildă, și aceea că nava-amiral *Biruința* n-a fost un crucișător, ci doar un biet petrolier comunist.

(Ziua, 04.03.2005)

Un proiect sterp

Președintele Traian Băsescu mărește potul: mai licitează o dată, plusînd pentru unirea serviciilor secrete sub unicul acoperiș al Comunității Naționale de Informații (CONI). Între argumentele sale, reluate și cu prilejul recentei întâlniri cu membrii Consiliului de Onoare al Clubului Român de Presă, ar fi că serviciile de informații s-ar călca pe picioare, furnizînd date pe care actualele structuri ale statului sunt incapabile să le sintetizeze. Din interpretarea Președintelui s-ar părea că proiectul Comunității a devenit imperativ în timpul crizei ostaticilor cînd, afirmă Băsescu, datorită unui misterios fost colonel SIE Dumitrescu, „ajunseseră oamenii din SIE, din SRI și din DGIA să se bănuiască unii pe alții, erau să se împuște între ei”.

Ideea CONI nu e nouă. Toți promotorii acestui proiect au invocat modelul Consiliului Național de Securitate al SUA, trecînd cu discreție peste atribuțiile specifice ale unui Președinte american. În decembrie '97, deputatul PSD Cameliu Ovidiu Petrescu a depus o propunere legislativă vizînd înființarea unei Comunități de Informații subordonate CSAT și aflate sub control parlamentar. Proiectul a fost tratat cu indiferență și, după ce intrase în dezbateră pe comisii în februarie '98, avea să fie clasat cîtiva ani mai târziu.

După cîștigarea alegerilor de Ion Iliescu și PSD, între primele declarații belicoase schimbate între cele două palate s-a numărat inițiativa joncțiunii sub comandă unică a serviciilor de informații. Avea să fie un alt avorton, Iliescu și Năstase înțelegînd, probabil, că își pot spiona mișcările și fără înlesnirea unei noi instituții. În fine, în ultima lună, PSD a resuscitat proiectul lui Petrescu, adăugîndu-i Prim-ministrului un important spor decizional. La Cotroceni, se lucrează la o formulă a CONI ce ar urma să fie controlată autoritar de către șeful statului: direct, ca Președinte al CSAT, și printr-un consilier prezidențial pentru informații, care ar deveni placa turnantă a Comunității. Ultimul gînd prezidențial pare să-l fi ocolit pe premierul Tăriceanu care a ripostat cu o vehemență atipică, aflînd din presă că respectivului act normativ i s-ar fi pregătit o promovare guvernamentală în regim de urgență.

CONI este un caz tipic românesc de așezare a carului înaintea boilor. Nu se reformează, individual, serviciile secrete, ci se strîng ghem. Nimeni nu poate verifica bugetul SIE. DGIA lucrează ca un stat în stat. Nu se elimină

virturile securistice ale unor servicii, cazul cel mai flagrant fiind șeful STS, Tudor Tănase. Nu contează că noua entitate ar absorbi cele mai multe dintre atribuțiile CSAT. Nu se aud nici vocile care au răgușit avertizînd că nu există un minim control civil asupra serviciilor secrete. Nu este luată în calcul nici omagiata cooperare a serviciilor secrete în timpul crizei ostaticilor, cînd nu s-a simțit nevoia autorității CONI. Cotroceniul e surd: vrea CONI. Toate celelalte proiecte ale Comunității au căzut dintr-o rațiune ce a trebuit să țină cont de realitatea societății românești: era vorba despre riscul unui monopol politic. Un risc foarte accentuat de spectaculoasa ascensiune a lui Traian Băsescu. O putere prea mare concentrată în mîna unui lider cu un feedback subțire devine, indiferent de persoana în cauză, periculoasă pentru democrație. Deși montajul CONI pare robust, plasez această nouă creație a Cotroceniului în categoria acelor găselnițe – vă mai amintiți de episodul cu „atacurile preventive“? – la care Traian Băsescu a renunțat după ce le susținuse frenetic. Șeful statului are la îndemîna CSAT și toată libertatea de a struni acolo serviciile de informații. Un CSAT care nu trebuie inventat și mai e și pe gratis.

(Averea, 07.07.2005)

Traian Băsescu și logica riscului

Anticiparea alegerilor, dacă aceasta într-adevăr se va petrece, nu va însemna decît aplicarea unui laitmotiv invocat cu insistență de Președintele Traian Băsescu încă din primele zile de după ultimele alegeri. În analiza lui, anticiparea alegerilor ar avea cel puțin două rațiuni: a. pretinsa fraudare „masivă“ a scrutinului, cu consecința vicierii votului în defavoarea Alianței D.A.; b. fragilitatea majorității parlamentare, cu un PUR al cărui joc la două capete ar putea determina oricînd o criză politică majoră. Plauzibile o vreme, ambele idei își vor pierde urma. Despre fraudă mai vorbesc, cu o jenă reținută, doar fideliile Președintelui. Cît privește PUR (devenit ulterior PC), după derutanta schimbare de macaz din startul guvernării, nu i se pot face imputări prea aspre privind loialitatea față de partenerii de guvernare. Băsescu însuși a dat semne, în diferite declarații din ultimele două-trei luni, că devansarea scrutinului ar fi devenit un munte care, odată urnit, putea da peste cap calendarul intrării României în UE în 2007.

E greu de acceptat că doar atitudinea altfel evident ostentativă a CCR a sculat din morți zombii anticipatelor. Dacă oamenii PSD din CCR sunt suspecțai de partizanat politic înseamnă că aceștia au votat împotriva

troian din burta căruia ar coborî în mod iminent războinicii unor cauze pe care abia de aici încolo atotputernicul Băsescu le-ar impune în forță. Președintele implicat din campania electorală nu putea rămîne spectator în fața unei provocări cu odoare teroristă, așa încît și-a făcut numărul patronînd această istorie încilcită și devenind unicul comunicator al mesajelor despre jurnaliștii captivi. Băsescu s-a așezat în capul distribuției, deși putea să delege gestionarea crizei unei celule unde poziția sa să fie mai puțin expusă. S-a vrut Comandant Suprem și împlinită i-a fost voia. La fel ca în ultima campanie pentru Cotroceni, Traian Băsescu a comis o sumedenie de gafe, vorbind cînd nu trebuia, în contexte inadecvate și despre situații pe care s-ar fi cuvenit să le facă publice mai devreme. N-a mai pledat, e drept, pentru căsătoriile „gay“, deși sub ochii săi tocmai se pregătea o sărbătoare a homosexualității.

Reținem pentru moment că, foarte aproape de expirarea termenului de șase luni acordat de Președinte pentru intrarea în funcțiune a unor mecanisme instituționale socotite defecte, Băsescu s-a arătat dubios de entuziasmat de performanța serviciilor secrete pe întreaga durată a recuperării ostaticilor. El a vorbit despre o „operațiune executată 100% de serviciile de informații ale României, cu o excelentă colaborare între SRI, SIE și DGIA“. Îmi vine cumva peste mîna să consimt că o acțiune atît de complexă desfășurată, probabil, mai ales în afara granițelor României este garantată sută la sută de niște servicii de informații interne ce îi provoacă lui Băsescu o stare de suspectă beatitudine: nu numai că acestea nu reproduc, așa cum nu demult se exprima chiar el, componentele unui „sistem ticăloșit“, ci iată, dimpotrivă, au făcut proba unui profesionalism desăvîrșit. M-aș aștepta ca o operațiune atît de complexă, cu extragerea jurnaliștilor răpiți, cu Hayssam și Munaf – pe moment – indescifrabili, să fi antrenat multiple conexiuni în zona de *intelligence*, cel puțin cu probabila implicare a serviciilor secrete din zonă (Irak, Siria, Israel, Autoritatea Palestiniană etc.), precum și a celor americane. Șeful statului nu se lasă trezit din această reverie tricoloră iscată de serviciile de informații băștinașe nici măcar de amintirea incidentului din toamna anului trecut cînd dinspre MAPN și, sunt tentat să cred, cu largul sprijin al DGIA, a ocolit CNSAS și a aterizat direct în sala de tribunal acel document din care rezulta că Traian Băsescu ar fi fost colaborator al Securității.

În fine, beția succesului închide multe răni și nu văd de ce i-am face lui Traian Băsescu o imputare pentru că a băgat sub preș conflicte vechi în

momente când miza era, totuși, salvarea vieților unor compatrioți. Mi s-ar părea necinstit să-i căutăm noduri în papură tocmai când și-a adjudecat o victorie ce putea să fie și un eșec. Are acum un fabulos capital de imagine; putea să se prăbușească însă dacă luni, la prânz, din pîntecele aeronavei *Hercules* ar fi ieșit nu niște ziarști exuberanți, ci trei sicrie. Cariera politică a lui Băsescu ar fi fost atunci dinamită, iar comandantul unei operațiuni ratate s-ar fi chircit în pielea țapului ispășitor. De ce s-ar teme lumea, într-o democrație cu destule aspecte rezonabile, de prea plinul de putere acumulat de Băsescu? Am o singură explicație: posibilele imprudențe ale stilului și așa impetuos al Președintelui ar putea fi alimentate de faptul că are un feedback foarte slab. Băsescu stă prost cu spiritul autocritic și nu va avea cum să nu calce în gropi atîta timp cît sfătuitoarii săi nu-i luminează calea, ci îl urmează, încolonați regulamentar, în așteptarea ordinelor care, ca peste tot în lume, se execută și nu se comentează.

(Averea, 26.05.2005)

Ceva ce nu miroase a bine

Legitimă sau de ocultă emanație pesedistă, decizia de luni a CCR privind menținerea lui Nicolae Văcăroiu și a lui Adrian Năstase în fruntea Senatului și, respectiv, a Camerei Deputaților mă îndeamnă să revin asupra des invocatelor paralelisme dintre tensiunile din fosta CDR și acelea ce agită spiritele în actuala coaliție majoritară. Deosebirea fundamentală dintre cele două guvernări e generată de personajul întruchipat de Președintele Traian Băsescu și de arbitrara sa implicare în viața partidelor parlamentare. Debarcarea lui Văcăroiu și Năstase se fixase între prioritățile lui Băsescu. N-au opus rezistență PC, UDMR și, parțial, PNL. Băsescu a plusat, a amenințat și a forțat punerea în operă a acestei manevre ce deja irosise energii demne de un țel ceva mai nobil. Rezultatul? Un usturător eșec și căscarea unei crize al cărei principal responsabil este șeful statului. Băsescu a interpretat iarăși rolul favorit, al liderului providențial inundînd cu proiecte proprii o coaliție absolut zăpăcită de sarcinile trasate de la Cotroceni. Paradoxal și nu foarte, delimitările Președintelui de toate deraierile peremiste au fost reținute și vădit menajante. Nici chiar PSD n-a fost ținut de Băsescu sub un jet atît de vitriolant precum acela împrăștiat asupra coaliției de guvernare.